

ZARZĄD POWIATU W KIELCACH

STAROSTWO POWIATOWE W KIELCACH
AL.IX WIEKÓW KIELC 3
25-516 KIELCE

PROGRAM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ na rok szkolny 2007/2008

pn. „Dla Ziemi, dla siebie”

realizowany w ramach Programu ochrony środowiska
i Planu gospodarki odpadami dla powiatu kieleckiego

Beneficjenci:

- dzieci i młodzież szkolna z terenu powiatu kieleckiego
- administracja samorządowa szczebla gminnego

Program opracowany został w Wydziale Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska
Starostwa Powiatowego w Kielcach

1. Wstęp

Program edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2007/2008, to kontynuacja ww. Programu, przyjętego do realizacji w roku 2004.

Wszystkie edycje Programu cieszyły się dużym zainteresowaniem, o czym świadczy liczba uczestników, wynosząca ponad 22 500 osób. W ramach III edycji Programu zakończonej w sierpniu 2007 roku zrealizowano: konkursy plastyczne, zbiórkę odpadów pochodzenia komunalnego, zorganizowano wycieczkę dla młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych, konkurs dla samorządów gminnych oraz wydrukowano plakat promujący selektywną zbiórkę odpadów oraz prawidłowy sposób gospodarowania odpadami zawierającymi azbest.

Tematyka konkursów była następująca:

Konkurs rysunkowy pt. „Co zyskujemy, gdy odpady segregujemy”.

Konkurs adresowany był do przedszkolaków, uczniów klas „0” i klas I-III szkół podstawowych. Dzieci zapoznane zostały ze szkodliwym wpływem odpadów na środowisko naturalne, zwrócono uwagę na możliwość powtórnego wykorzystania odpadów oraz problem usuwania odpadów w najbliższym otoczeniu (przedszkole, szkoła). W ramach konkursu opiekunowie i nauczyciele wspólnie z dziećmi omówili rodzaje opakowań, kładąc szczególny nacisk na te opakowania, które można powtórnie wykorzystać. Przybliżyli także problem związany z niewłaściwym gospodarowaniem odpadami („dzikie wysypiska”). Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem o czym świadczyła ilość nadesłanych prac rysunkowych w formie plakatu - 71 prac (18 z przedszkoli oraz 53 ze szkół podstawowych).

Laureatom konkursu, w poszczególnych kategoriach wiekowych (przedszkolaki + klasy „0” oraz klasy I-III) przyznano cenne, również pod względem merytorycznym nagrody, a nadesłane prace zostały wyeksponowane w holu tut. Starostwa i wzbudzały ogromne zainteresowanie zarówno wśród pracowników, interesantów jak i mediów.

Konkurs pt. „My zmieszanych odpadów nie wyrzucamy – segreguj razem z nami: butelki typu PET, butelki ze szkła bezbarwnego i kolorowego oraz papier – pochodzenia komunalnego”.

Konkurs, w którym wzorem lat ubiegłych, uczestniczyli uczniowie ze szkół podstawowych, został przeprowadzony w kategorii grupowej oraz indywidualnej. Uczniowie zapoznali się z problemami związanymi z gospodarką odpadami komunalnymi. Wskazywali na popełniane

błędy, skutki niewiedzy i niefrasobliwości, omawiali rodzaje opakowań jak również zwracali uwagę na opakowania przyjazne środowisku, które mogą być wielokrotnie wykorzystywane. Konkurs miał wymiar nie tylko „ekologiczny” ale i wychowawczy, ponieważ przeniesiony został do rodzinnych domów, gdzie segregowane były odpady.

Do udziału w konkursie zgłosiło się 27 szkół podstawowych z terenu powiatu kieleckiego, z czego 22 placówki udokumentowały przeprowadzenie ww. konkursu. Ogólnie wszyscy uczestnicy zebrali 52 506 kg odpadów, w tym: papieru – 34 851 kg; szkła – 15 094 kg; butelek typu PET – 2 561 kg.

Rekordzistą w kategorii grupowej, okazała się Szkoła Podstawowa w Bęczkowie gm. Górno, która zebrała 16 350 kg odpadów. Najlepszymi „zbieraczami” również okazali się uczniowie z ww. szkoły, ale na szczególne wyróżnienie zasłużył Damian Żegota, który przy pomocy rodziny zebrał 4973 kg odpadów, w tym: 150 kg papieru, 4 800 kg szkła i 580 sztuk butelek typu PET.

Oprócz nagród rzeczowych (kategoria grupowa) i indywidualnych (najlepszych 10 zbieraczy), każdy uczestnik konkursu otrzymał przydział zeszytów z nadrukiem na okładce o tematyce ekologicznej, promującej zbiórkę surowców wtórnych. W związku z zebraniem bardzo dużej ilości odpadów, dodrukowano 9 700 szt. zeszytów tak, że w sumie rozdano uczniom 17 200 sztuk zeszytów.

W bieżącej - IV edycji zbiórką odpadów zostaną objęte: butelki typu PET, papier oraz zużyte baterie.

Konkurs plastyczny/fotograficzny pt. "Gospodarka odpadami w mojej miejscowości/gminie".

Uczestnikami konkursu byli uczniowie ze szkół gimnazjalnych oraz z klas V i VI szkół podstawowych. Celem konkursu było m.in.: budowanie potrzeby dbania o czystość środowiska naturalnego, uświadomienie konieczności własnego udziału w poprawie estetyki swojej miejscowości czy gminy, uświadomienie zagrożeń związanych z odpadami powstającymi w gospodarstwach domowych jak również dostarczenie władzom samorządowym wiedzy o faktycznym stanie zagospodarowania odpadów w gminie.

Na konkurs ogółem wpłynęło 37 plakatów z 13 szkół podstawowych i 6 gimnazjów. Na większości prac umieszczone zostały zdjęcia wzbogacone trafnymi opisami i komentarzami, rzetelnie przedstawiającymi gospodarkę odpadami w danej miejscowości lub gminie, z uwzględnieniem jej pozytywnych, jak i negatywnych aspektów.

Konkurs pt.: „Programy z zakresu edukacji ekologicznej zrealizowane na terenie gminy ... w latach 2003 – 2006”.

Celem konkursu adresowanego do gmin, było zapoznanie Powiatu Kieleckiego z działaniami podejmowanymi przez samorzady w zakresie edukacji ekologicznej, z jednoczesnym zwróceniem uwagi, że jest to proces ciągły, wymagający nieustającego zaangażowania pracowników gmin.

Do udziału w konkursie zgłosiło się osiem gmin z terenu powiatu kieleckiego, z których tylko sześć: Miedziana Góra, Łągów, Pierzchnica, Piekoszów, Zagnańsk i Morawica, przedłożyło opracowane programy. Każdy program zawierał krótką, ogólną charakterystykę gminy oraz informacje o zrealizowanych programach/konkursach z zakresu edukacji ekologicznej w latach 2003-2006, ze wskazaniem ich: celów, adresatów, liczby uczestników, form oraz źródeł finansowania. Z programów wynikało, że obok konkursów kierowanych do dzieci i młodzieży, podejmowane są także akcje, w których uczestniczą dorośli mieszkańcy, co skłania ich do właściwego postępowania z odpadami powstającymi w gospodarstwach domowych m.in. segregowania odpadów komunalnych.

Wycieczka dla uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych do zakładu DS Smith Polska S.A. w Kielcach (recykling na żywo).

W wycieczce wzięło udział 83 uczniów wraz z opiekunami, z czterech szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu kieleckiego tj. Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 w Łopusznie, Zespołu Szkół Nr 7 w Podzamczu Chęcińskim, Zespołu Szkół Nr 3 w Chmielniku i Zespołu Szkół Nr 6 w Piekoszowie.

Zwiedzanie Zakładu poprzedzone zawsze było prelekcją na temat technologii recyklingu papieru, co pozwalało młodzieży przybliżyć aspekt „ekonomiczny” i „ekologiczny” jego odzysku. Uczniowie podkreślali, że wizyta w Zakładzie wzbogaciła ich wiedzę teoretyczną o niezwykle istotny element praktyczny, a w konsekwencji utrwaliła zdobyte wiadomości, przyczyniające się do kształtowania postaw proekologicznych.

Wydrukowanie plakatu promującego selektywną zbiórkę odpadów oraz zwracającego uwagę na prawidłowy sposób gospodarowania azbestem.

Plakat wydrukowany został w nakładzie 1000 sztuk i promował selektywną zbiórkę odpadów oraz prawidłowy sposób gospodarowania azbestem. Grafika oraz opisy umieszczone na plakacie były przejrzyste, zrozumiałe dla wszystkich mieszkańców powiatu kieleckiego, jak również zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Na plakacie umieszczono

ponadto najciekawsze prace plastyczne wykonane przez przedszkolaków i uczniów klas I-III w ramach konkursu pn. „Co zyskujemy, gdy odpady segregujemy”.

Bieżąca edycja Programu, obok tematów dotyczących gospodarowania odpadami poruszy zagadnienia związane z ochroną wody, gdyż chcemy zwrócić uwagę, jakim jest ważnym elementem środowiska dla nas i całego świata przyrodniczego. Pokażemy także piękne, dzikie zakątki przyrody, które w przyszłości mogą stać się wizytówkami gmin.

Program edukacji ekologicznej finansowany będzie ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz środków zewnętrznych tj. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

Za realizację Programu odpowiada Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska.

2. Lokalizacja i beneficjenci projektu

Projekt skierowany zostanie do placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie powiatu kieleckiego. Uczestnikami Programu będą przedszkolaki oraz uczniowie szkół wszystkich szczebli, którzy udowodnili we wszystkich jego edycjach, że są pełnowartościowymi partnerami w walce o ochronę środowiska. Jeden z konkursów tradycyjnie, skierowany zostanie do samorządów gminnych.

Informacja o konkursach zostanie przekazana do placówek oświatowych za pośrednictwem Burmistrzów i Wójtów gmin powiatu kieleckiego, za wyjątkiem szkół ponadgimnazjalnych, do których regulamin konkursu zostanie wysłany bezpośrednio.

3. Cele projektu

Podstawowym celem założeń programu edukacji ekologicznej jest podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu kieleckiego, zgodnie z prawem polskim, dyrektywami unijnymi oraz aktami prawa miejscowego w zakresie:

- prawidłowej gospodarki odpadami,
- ochrony wód,
- ochrony przyrody ożywionej i nieożywionej.

Program realizowany jest w oparciu wytyczne Programu ochrony środowiska dla powiatu kieleckiego, uchwalonego przez Radę Powiatu w Kielcach - uchwała Nr X/58/2003 z dnia

23 grudnia 2003 roku, jest również zgodny z założeniami Programu ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego.

Formułując cele Programu edukacji ekologicznej pn. „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2007/2008 wzięto pod uwagę fakt, że za pośrednictwem dzieci i młodzieży można edukować również pokolenie rodziców i dziadków. Chcemy wychować młode pokolenie w duchu poszanowania dla środowiska, rozwijać ich świadomą aktywność na rzecz ochrony przyrody oraz odpowiedzialność za obecną i przyszłą jakość przyrodniczą naszego kraju, Ziemi. Młodzi ekologowie mogą nakłaniać rodziców do właściwego postępowania z odpadami powstającymi w gospodarstwie domowym, w tym z eternitem, zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym. Zachęcać do zakupu towaru w opakowaniach wielokrotnego użytku, segregowania odpadów komunalnych czy wykonywania tak prostej czynności jak odkręcenie zakrętki, a następnie zgniecenie butelki typu PET.

Najmłodszy mieszkańcy powiatu kieleckiego, w tej edycji Programu, poznają znaczenie wody. Zapoznają się jak oszczędnie i rozumnie należy gospodarować wodą, jak dbać o czystość wód naturalnych oraz poznają skutki szkodliwego działania zanieczyszczonych wód na środowisko i zdrowie.

Zachęcimy także młodzież do wycieczek i wypraw po najbliższej okolicy w celu odkrycia, a następnie upowszechnienia pięknych, mało znanych zakątków przyrody ożywionej i nieożywionej, które w przyszłości mogą stać się wizytówkami gmin. Tym samym chcemy zwrócić uwagę samorządów gminnych na konieczność utrzymania dzikich zakątków przyrody w swojej pierwotnej i nienaruszonej formie, a wśród dzieci wzbudzić współodpowiedzialność za stan środowiska naturalnego i zwrócić uwagę na zagrożenia jakie niesie rozwój cywilizacji.

We wszystkich konkursach dzieci i młodzież będą poznawały problematykę środowiskową, identyfikowały zagrożenia i dyskutowały nad działaniami jakie mogą same podjąć w celu ograniczenia negatywnych skutków i przywrócenia pełnego blasku otaczającej ich przyrody.

Ponieważ na terenie powiatu kieleckiego nie funkcjonuje system selektywnego zbierania i odbierania odpadów ulegających biodegradacji, w bieżącej edycji Programu, chcemy zachęcić gminy do opracowania programów pilotażowych dla swoich gmin lub poszczególnych miejscowości, które byłyby swoistą wskazówką dla mieszkańców, w jaki sposób można ww. odpady zagospodarować. Jako nagrody planowane są pojemniki do kompostowania odpadów ulegających biodegradacji, które rozstawione zostaną przy jednostkach użyteczności publicznej (szkoły, siedziby gmin, itd.).

Celami programu są:

1. utrwalenie postawy dbałości o porządek w najbliższym otoczeniu: dom, szkoła, przedszkole, miejscowość,
2. kontynuacja działań polegających na wyeliminowaniu postaw sprzecznych z zasadami ochrony środowiska w zakresie zagospodarowania odpadami,
3. kształtowanie przekonania, że najlepszymi metodami rozwiązywania problemu odpadów są zmniejszenie ilości odpadów powstających w gospodarstwach domowych, segregacja odpadów, recykling i kompostowanie,
4. dalsze promowanie i rozwijanie nawyków selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów biodegradowalnych,
5. wyrabianie nawyku oszczędzania wody,
6. dbałość o czystość wód naturalnych,
7. rozwijanie świadomej aktywności na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialności za obecną i przyszłą jakość przyrody ożywionej i nieożywionej w miejscu zamieszkania, gminie, na Ziemi,
8. kształtowanie postaw świadomego i odpowiedzialnego za środowisko „konsumenta”,
9. zwrócenie uwagi na konieczność oszczędnego korzystania i gospodarowania zasobami naturalnymi.

4. Metody realizacji Programu

Akcja edukacyjne przeprowadzona zostanie w oparciu o:

- a) konkursy wiedzy m.in. związane ze zbiórką surowców wtórnych,
- b) konkursy plastyczne,
- c) pogadanki, apele, lekcje tematyczne, wycieczki,
- d) rozmowy, wywiady,
- e) konkurs fotograficzny,
- f) akcje np. „Dzień Ziemi”, „Sprzątanie Świata”, „Dni lasu”.
- g) zeszyty z nadrukiem ekologicznym na okładce zachęcającym dzieci do selektywnej zbiórki odpadów,
- h) torby ekologiczne wielokrotnego użytku,
- i) informacje kierowane do jednostek samorządu terytorialnego, szkół, przedszkoli.

Informacja o IV edycji Program edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2007/2008, rozesłana zostanie za pośrednictwem gmin

do wszystkich placówek oświatowych z propozycją w nim uczestnictwa oraz bezpośrednio do szkół ponadgimnazjalnych. Informacja o Programie ukaże się również na stronie internetowej starostwa: www.powiat.kielce.pl oraz w prasie.

W Programie, jak już wspomniano, mogą uczestniczyć: przedszkolaki, klasy, grupy uczniów z poszczególnych klas/szkół, szkoły, samorządy gminne. Potwierdzeniem przystąpienia do Programu będzie zgłoszenie, w którym konkursie/konkursach dana placówka deklaruje chęć uczestnictwa.

Zgłoszenia będą przesyłane na adres Starostwa Powiatowego w Kielcach, Aleja IX Wieków Kielc 3, przesyłane faxem na numer (041) 344-28-25, przyjmowane osobiście w pokojach 232, 212b, 211b lub nadsyłane elektronicznie na adres: srodowisko@powiat.kielce.pl, srodowisko1@powiat.kielce.pl, srodowisko2@powiat.kielce.pl

Zgłoszenia muszą być podpisane przez opiekuna, nauczyciela lub dyrektora przedszkola/szkoły i oznakowane pieczęcią przedszkola/szkoły.

Program realizowany będzie poprzez różne formy konkursów (plastyczny, fotograficzny), spotkania, apele, lekcje tematyczne. Wszystkie konkursy, w których może brać udział dowolna liczba uczestników, szczegółowo przedstawione są w dalszej części opracowanego Programu. Program realizowany będzie zgodnie z zasadami zapisany w regulaminach poszczególnych konkursów.

Obsługę Programu w roku szkolnym 2007/2008 prowadzi Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Wydziale Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Kielcach.

Powiat zabezpiecza nagrody dla laureatów poszczególnych konkursów, które przyznawane będą na zasadach w nich określonych. Wszystkie dzieci uczestniczące w konkursie dot. selektywnej zbiórki odpadów pochodzenia komunalnego, wyróżnione zostaną zeszytami specjalnie wydanymi na tą okazję, a najlepsi zbieracze otrzymają nagrody książkowe. W bieżącej edycji Programu nie zapomniano także o opiekunach i nauczycielach przygotowujących dzieci oraz młodzież do konkursów, którzy otrzymają torby oraz gadżety ekologiczne.

Organizator będzie współpracował ze środkami masowego przekazu, informując o prowadzonych akcjach, efektach działań, finałach konkursów itp.

5. Harmonogram programu

Program realizowany będzie według harmonogramów wynikających z poszczególnych załączonych konkursów.

6. Finansowanie

Program edukacji finansowany będzie ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz środków pozyskanych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach .

7. Załączniki

Załączniki do programu edukacyjnego „Dla Ziemi, dla siebie” realizowanego w roku szkolnym 2007/2008 stanowi zbiór sześciu projektów/konkursów.

8. Uwagi ogólne

1. We wszelkich sprawach związanych z realizacją Programu edukacyjnego (poszczególnych projektów/konkursów) należy kontaktować się niżej wskazanymi osobami:
 - Dorota Skalska - Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, tel. (041) 342-15-01, adres e-mail: srodowisko@powiat.kielce.pl
 - Katarzyna Sowa-Cichecka - Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, tel. (041) 342-12-96, adres e-mail: srodowisko2@powiat.kielce.pl
 - Magda Kumor - Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, tel. (041) 342-15-01, adres e-mail: srodowisko1@powiat.kielce.pl
2. Wszystkie zgłaszane do programu prace dzieci i młodzieży muszą być szczegółowo i czytelnie opisane (nazwa placówki, klasa, imię i nazwisko dziecka lub dzieci, imię i nazwisko opiekuna lub opiekunów, telefon, e-mail).

Program edukacyjny wraz z projektami konkursów opracowały:

Dorota Skalska
Katarzyna Sowa-Cichecka
Magda Kumor